

Beszámoló az Utcáról Lakásba! Egyesület 2023. évi munkájáról

2023-ban is sok kihívással, veszteséggel, de sok örömmel és eredménnyel is telt a munkánk, a legérdekesebb fejleményeket foglaltuk össze év végi beszámolóunkban. A munkánkról nagyobb időtáv áttekintésével is olvashattok az egyesület tízéves fennállására készített tematikus aloldalunkon: <https://utcarollakasba.hu/10-eves-az-ule/>

Főbb tevékenységeink idén:

Kunyhóból Lakásba! program: Az Elsőként Lakhatást szemléletű programunk, melyet önkormányzatokkal együttműködve valósítunk meg, és amelyben hajléktalanságból kitörő emberek költöznek szociális bérlakásokba. A program 2012 óta megy és már 30 lakásban több mint 60 ügyfél otthonát jelenti. További információ: <https://utcarollakasba.hu/kunyhobol-lakasba/>

Lakhatást Most! Lakásügynökség: Házkezelőségbe szervezünk magántulajdonban lévő ingatlanokat, majd piaci ár alatt, szociális vagy szolgálati alapon adjuk ki azokat. A szolgálati lakás láb idén gyors fejlődésnek indult. További információ: <https://utcarollakasba.hu/lakasugynokseg/>

Közösségi szociális munka: Önsegítő csoportokat és munkaerő-piaci integrációs programot működtetünk, valamint közösségi eseményeket szervezünk a bérlőknek és a kollégáknak is. Idén tűztük ki azt a célt, hogy minden bérlőnk minden évben eljusson egy közösségi eseményre vagy szolgáltatásba. További információ: <https://utcarollakasba.hu/kozossegi-szocialis-munka/>

Albérlet-támogatás (elsősorban) menekültek számára: Az ukrajnai háború elől menekülők lakhatásának és integrációjának támogatása. A programot az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága és az EPIM társfinanszírozásával tudjuk működtetni.

További információ: <https://utcarollakasba.hu/szolidaris-lakhatas/>

Szemléletformálás: A hajléktalansággal és a lakhatási szegénységgel kapcsolatos tevékenységeinkkel az egész közvéleményt célozzuk a médiában való megjelenéseken és politikai döntéshozókkal való közvetlen kapcsolatfelvételen keresztül.

További információ: <https://utcarollakasba.hu/szemleletformalas/>

Szociális munkás munkacsoport

Mit csinálnak a szociális munkásaink?

A szociális munkások feladata a lakhatási programokban résztvevő ügyfeleink támogatása, egyéni esetkezelés formájában. Az albérlettámogatási programban és a lakásügynökségben nem minden ügyfelünknek van egyéni esetkezelője, ezért a szociális munkás beszámoló a Kunyhóból Lakásba! Program ügyfeleire, és a Lakásügynökség szociális alapú bérlőivel végzett egyéni munkára fókuszál.

Egyéni szociális munkás támogatásban részesülő ügyfelek programonkénti bontásban 2023-ban:

lakhatási program	2023 előtt beköltözöttek, és jelenleg is bérlőink (felnőttek)	2023-ban új beköltözők (felnőtt)	2023-ban beköltözésre várók (zajlik a lakás felújítása) (felnőtt)	gyerek száma a programban	összesen (felnőtt + gyerek)
Kunyhóból Lakásba!	34	5	8	6	53
Lakhatást Most! Lakásügynökség	20	4	1	22	46
összesen	54	9	9	28	100

Az egyéni esetkezelési feladatot 2023-ban 4 főállású és 1 félállású szociális munkás látta el. A bérlőkkel végzett szociális munka elsődleges célja, hogy ügyfeleink hosszú távon is megtartsák lakhatásukat. Ennek érdekében szociális munkásaink mindent megtesznek azért, hogy ügyfeleinknek elegendő jövedelme legyen a lakbér fizetéséhez és a megélhetéshez, beilleszkedjenek az új lakókörnyezetükbe, alkalmazkodni tudjanak az új élethelyzetükhöz. Hozzásegítik őket a megfelelő szociális és egészségügyi ellátásokhoz, és kreatív eszközöket is bevetve segítenek a felmerülő egyéb problémák megoldásában.

2023-ban az Erasmus programnak köszönhetően elkezdünk tudatosabban foglalkozni azzal, hogy hogyan tudnánk beépíteni munkánkba a traumatudatos szemléletet. Fontos szakmai lépés volt az ügyfeleinknél felmerülő párkapcsolati erőszak kezelésére vonatkozó szabályzatunk megalkotása is, amelyet a gyakorlatban is alkalmaznunk kellett már.

Történetek

Edina és élettársa, Alex 2020 áprilisától lakik önkormányzati lakásban, amelynek bérleti jogviszonyát egyesületünk Kunyhóból Lakásba! programjában nyerték el. Edina és Alex korábban Miskolcon éltek szívességből különböző rokonoknál, majd az elégtelen lakhatási és életkörülmények miatt emelték ki Edina öt kiskorú gyermekét. Alex és Edina a jobb munkalehetőségek miatt jöttek fel Pestre, de mivel nem tudták fenntartani az albérletüket közterületen voltak kénytelenek élni, viszont Edina a gyermekeivel ez idő alatt is rendszeresen tartotta a kapcsolatot. A pár Budapesten élt az erdőben, innen nyújtották be a pályázatukat Kunyhóból Lakásba! programunkra, amelynek elbírálásakor a rendszeres jövedelmük és a kimagasló együttműködési hajlandóságuk fontos szerepet játszott. Amint a család lakhatása rendeződött, szociális munkásuk segítségével elindították Edina három kiskorú lánygyermekének hazagondozási folyamatát, amely sikerrel zárult.

Lakásügynökség munkacsoport

Az ULE lakásügynökség pilot programja, a Lakhatást Most! Lakásügynökség magántulajdonú lakásokat kezel, házkészítési szolgáltatást nyújt. A program idén már 32 lakást kezel, amely az előző évhez képest több mint 50%-os állománynövekedést jelent. Ebből 17 szociális alapon, 15 szolgálati alapon van kiadva.

szociális lakásaiban az Elsőként Lakhatást elvet igyekeznek a magyarországi, azon belül is a fővárosi viszonyokhoz adaptálva alkalmazni, és idén egy nemzetközi szakmai rendezvényen is sikerült jó gyakorlatunkat megismertetni a külföldi kollégákkal. 2023-ban először került be nem magántulajdonú külső ingatlan az ügynökségbe: az Élelmiszerbank 2023 első felében 4 darab lakást vásárolt, amelyet az ügynökség kezelésére bízott.

Szolgálati lakás programunkban immár nemcsak a Szociális Ágazatban Dolgozók szakszervezetével (SZÁD-dal) vagyunk együttműködésben, de a 2023-as évtől kezdve a BDDSZ-szel (Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete) is megállapodást kötöttünk.

A lakásügynökségi team tagja immár öt fő, akik között van szociális munkás és több operatív feladatot ellátó lakásügynökségi munkatárs is. Lakásügynökségi tevékenységünket egy jogász kolléga is segíti, akivel közösen alkottuk újra tulajdonosi és bérleti szerződéseinket, valamint. 2023 októberétől teszteljük az az átfogó műszaki állapotfelmérő rendszert a lakásokban, amelynek segítségével minimálisra szeretnénk csökkenteni a nem várt problémák felbukkanását a beköltözés után.

2023-ban több szakmai rendezvényen vettünk részt így például Szolidáris Gazdaság Központ által szervezett Szolidáris megoldások a lakhatási energiaválságban szakszervezetek számára című rendezvényen, majd a Varsói Housing Forumon a Habitat for Humanity szervezésében.

Albérlettámogatási program

A programunk fő célja, hogy a Magyarországra menekülők önálló és méltó lakhatásban élhessenek, ne kényszerüljenek tömegszállókra, munkásszállásokra vagy nagyon rossz állapotú ingatlanokba, és a lakhatási támogatás biztosítása a társadalmi integrációt szolgálhassa. Ügyfeleinket hosszú távon támogatjuk albérlet-támogatással, szociális munkával,

mind esetkezeléssel, és közösségi szociális munkával, valamint kampányszerű tömeges támogatások biztosításával, munkakereséssel, beiskolázási segítségnyújtással is.

		háztartások száma	ügyfelek száma
2023 január	összes	90	287
	ebből albérlet-támogatás	81	262
2023 október	összes	116	366
	ebből albérlet-támogatás	114	359

Ügyfeleink jelenleg mintegy fele-fele arányban kárpátaljai, magyar anyanyelvű, többségében roma származású menekültek és Ukrajna más, elsősorban középső és keleti területeiről érkező menekültek. Januárban az eleinte csak az Ukrajnából menekültek számára indított programot kinyitottuk minden más országból érkező, menekült vagy oltalmazott státusszal rendelkező személy számára.

Az albérlet-támogatás átlagos összegét kis mértékben növeltük az előző évhez képest.. Váratlan események esetén rendkívüli lakbértámogatás nyújtásával tudtuk biztosítani több esetben is, hogy egy váratlan probléma ne járjon a lakhatás elvesztésével az ügyfeleink számára.

A szociális munka fókuszában az ügyfelek igényétől függően hosszú távú közös munka vagy egy-egy konkrét elakadás (pl. egészségügyi ellátáshoz jutás, ügyintézés) megoldása is állhat. Az ügyfeleink és a szociális munkások közös munkájának is köszönhető, hogy a 2023-24-es tanév elejére az általunk támogatott családok gyermekei közül jóval többen járnak iskolába, mint korábban. Januárban elindítottuk az ügyfeleinknek tartott fogadóórákat, így minden héten péntek délután személyesen is fel tudják venni a kapcsolatot velünk azok az ügyfeleink is, akiknek (még) nincs szociális munkásuk.

Történetek

(a neveket megváltoztattuk)

Imola két gyermekével és élettársával a háború kitörésekor érkezett Magyarországra, de nagyon nehezen találtak lakást hosszútávra, eleinte többször is kellett költözniük. 2022 nyarán kerültek a programunkba, aminek köszönhetően előbb átmenetileg, majd hosszabb távon is megoldódott ez a probléma. Időközben kiderült, hogy súlyos családi problémáik

vannak. Imola ezt időben megosztotta a szociális munkásával, aki segített abban, hogy a szerződés lejártá után új albérlőbe Imola egyedül költözhessen a gyerekeivel, így kilépve a bántalmazó kapcsolatból. 2023. augusztusa óta élnek hárman egy kis lakásban, amelyet az albérlő-támogatásnak köszönhetően fent tud tartani egyedül is.

A programnak nem fő eleme, hogy tárgyi adományokat biztosítsunk az ügyfeleinknek, de idén egy pályázat segítségével több mint ötven laptopot tudtunk kiosztani. Emellett gyermeket nevelő család számára biztosítottunk iskolakezdési támogatást. A támogatások átadásakor a legtöbb ügyfelünkkel felvettünk egy rövid interjút, hogy lássuk, ki igényli, hogy szociális munkások is felvegyék velük a kapcsolatot. Ezt az interjút rendszeresen - évi 1-2 alkalommal - szeretnénk megismételni a jövőben is.

● **Közösségi munkacsoport programjai**

Idén a közös stratégiázás során hoztuk létre a közösségi szociális munka, és közösségi programok viteléért felelős közösségi munkacsoportunkat. Ennek célja az Egyesület csoportos és közösségi tevékenységeinek összehangolása és erősítése. Olyan tematikus tevékenységek tartoznak ide, amiken ügyfeleink (és egyes közösségi eseményeken kollégáink is) csoportban vesznek részt, ezáltal szociális kapcsolatai és készségeik erősödnek.

Adj Munkát! csoport

A 6. éve működő Adj Munkát! program olyan közösségi alapú munkaerő-piaci reintegrációs program, ahol mind a munkavállalói, mind a munkaadói oldalon bizalmat építünk ki, és segítünk a feleknek egymásra találni. A munkakeresésben és a munka megtartásában is segítünk, mindezt egy befogadó, sorstárs segítőkiből álló közösségben tesszük. Az állásba kerüléssel nem ér véget az együttműködés, sokan utána is járnak, hogy megosszák tapasztalataikat, motiválják a többieket, vagy pusztán a közösségi élmény megéléséért.

Az év során 38 új ember fordult meg a heti rendszerességű csoporttalálkozókra, így ők is a 14-15 fős „keménymagot” erősítik. 2023 októberéig 35 elhelyezés történt a programban.

Sorstárs mentoráció

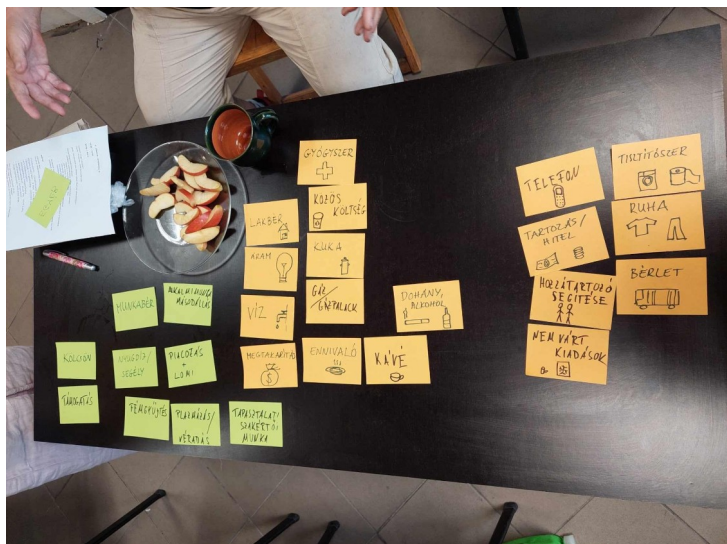
Sorstárs mentoraink olyan ügyfeleink, akik saját megélt és feldolgozott élettapasztalatukat erőforrásként használva támogatják többi ügyfelünket – kunyhóból lakásba költözőknek és menekült ügyfeleink számára is elérhető a sorstárs támogatás.

2023 októberéig 6 mentorunk összesen 20 embert segített a következő területeken: információnyújtás, állásinterjúra kísérés, egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, hivatalos ügyintézés, tolmácsolás, eligazodás a városban, adományok, érdekvédelem.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a szociális munkát sorstárs támogatással kiegészítve teljesebb körű támogatást tudunk biztosítani ügyfeleinknek.

Beköltöző csoport

2023 májusban indítottuk legújabb csoportunkat azok számára, akik ebben az évben költöznek hajléktalanságból lakásba. Bár az önálló lakásba költözés pozitív életesemény, mégis hatalmas változásokat hoz magával, amivel sokszor nehéz megküzdeni (új lakóhely, új szomszédok, számos új felelősség és feladat, új időbeosztás, megváltozott párkapcsolati dinamikák).

A beköltöző csoporton az önálló lakhatás fenntartásához szükséges tudást és készségeket fejlesztjük, ezen kívül tanulunk a társadalmi egyenlőtlenségek rendszerszerű okairól. A csoport másik fontos célja, hogy a beköltözők ne érezzék egyedül magukat az új élethelyzetben, hanem bármikor legyen kihez fordulniuk; legyen egy olyan hely, ahol megoszthatják másokkal élményeiket, érzéseiket.

Női klub

Női klubunkat 2022 tavasza óta tartjuk három heti rendszerességgel. Nagyrészt idősebb ügyfeleink látogatják az alkalmakat, ők azok, akiknek korukból vagy egészségügyi állapotukból fakadóan már a munkahelyen keresztüli kapcsolódások sem állnak rendelkezésükre, így sokszor magányosak, elszigeteltek. A vasárnap délutáni alkalmakon lehetőségük van új kapcsolatokat teremteni, amik többeknél túlmutatnak a program idején. A program minden női ügyfelünk számára nyitott, így a menekült programunkból is szokott jönni ügyfelünk ami segíti az integrációt és a beszélgetéseken keresztül egymás kultúrájának mélyebb megismerését.

Új csoport előkészítése

2024-ben szeretnénk elindítani egy újabb csoportot fiatalabb női ügyfeleink részére. Szeretnénk, ha sorstárs mentoraink is bekapcsolódnának a csoport szervezésébe, megfelelő szakmai megalapozottsággal tudjanak részt venni, jelenleg egy képzést tartunk nekik, aminek a fókuszában a bántalmazó vs. jól működő kapcsolatok állnak.

Közösségi események magyarul és ukránul beszélő ügyfeleink számára

Hagyományainkhoz híven 2023-ban is két alkalommal, májusban és szeptemberben szerveztünk bográcsozást. Az első alkalomra minden ügyfelünket, a másodikra a magyarul beszélő ügyfeleinket hívtuk meg. A közös előkészületek és főzés kötetlen és jó hangulatban szokott telni.

2023 júniusában indítottuk el havi rendszerességgű közösségi programjainkat ukránul beszélő ügyfeleinknek, amelyeken közös főzés, társasozás, kézműveskedés szokott lenni a program.

Minden évben szervezünk karácsonyi vacsorát az ügyfeleinknek. Idén már három külön eseményt szervezünk: kunyhóból lakásba költözött ügyfeleinknek és a kárpátaljai magyarul beszélő ügyfeleinknek karácsony előtti héten szervezünk vacsorát és ajándékozást, míg az ukránul beszélő családokkal az ortodox karácsonyhoz illetve januárban tartjuk meg az ünnepet.

Műszaki munkacsoport

Idén a korábbi évekhez képest több lakást tudtunk felújítani, és karbantartani is. Ebben jelentős szerepe volt a Fővárosi Szociális Közalapítvány FSZA pályázatán elnyert támogatásának, ezen kívül pedig a korábbi évekhez hasonlóan céges támogatónk adományából, valamint közadakozásból végeztük el a karbantartási, felújítási feladatainkat.

A munkánk idén sokat fejlődött, mivel átszerveztük a korábbi feladatmegosztást: az

önkénteseket a könnyebb fizikai munkákra hívtuk, és a nehezebb, vagy összetettebb folyamatokat megbízásokkal oldottuk meg.

Ebben az évben előtérbe helyeztük a fenntarthatóságot: gáz helyett villany fűtést szereltünk fel, nyílászárókat cseréltünk és mészfestékekkel festettünk.

A műszaki munkacsoport a Kunyhóból Lakásba programban öt új lakás felújítását kezdte el idén a 10. kerületben, melyek közül hármat már átadtunk, kettőt év elején fogunk átadni. Ezen felül egy-egy lakást a nyolcadik, és a második kerületben is felújítottunk. 10 Lakásügynökség által kezelt lakásban dolgoztunk: a lakások egy részében bérlőcsere miatti festést végeztünk, de két átfogóbb felújításunk is volt. Az albérlettámogatási programban karbantartásokat, takarításokat és szállításokat végzett a munkacsoport.

A felújításokra szervezett önkéntesnapokon csapatépítőre várjuk céges támogatóink munkatársait, valamint mellett nyílt alkalmainkra minden lelkes önkéntesünket és ügyfelünket fogadjuk.

Adományraktár

Az Egyesület raktára magánadományozóktól fogad háztartási gép- és bútorfelajánlásokat. Ezen felül a műszaki munkacsoport fogad építőanyag felajánlásokat is. Büszkék vagyunk rá, hogy a raktárunk évek óta két önkéntesünk koordinálásával mellett működik!

Idén 61 személytől fogadtunk adományt, a leltárba vett tárgyak száma 246 darab volt. Emellett számtalan konyhafelszerelést – tányérok, poharak, főzőeszközök, stb – és lakástextiliát fogadtunk be.

Az adományokból ez idő alatt 49 háztartás részesült, és 10 teljes lakást sikerült felszerelni. A támogatottak között 6 külsős személy volt, többen Adj munkát! csoportból, valamint az utóbbi hónapokban megszorodtak a menekült csoportból érkező kérések.

az

● Láthatóság, kommunikáció, forrásteremtés

de Az Egyesület kommunikációs tevékenységével azt is célozzuk, hogy a munkánkat minél többen megismerjék, célja a szemléletformálás és a döntéshozók érzékenyítése is. Idén is üzemeltettük a nagyjából 25 ezer követővel működő Facebook oldalunkat, és a hírlevelünket is közel 3000 ember olvasta. Ezen kívül az Instagramon és a mainstream médiában is erősítettünk a megjelenéseinken.

és

2023-ban is sok cikk jelent meg főbb tevékenységeinkről, valamint az év során megrendezett eseményeinkről, leginkább a 10. születésnapunkról. Emellett több riport készült munkatársainkról és ügyfeleinkről, így az év során a fontosabb sajtómegjelenéseinket [folyamatosan monitorozzuk](#).

Emellett ebben az évben több új forrást is sikerült a munkánk megerősítésébe bevonni. Büszkék vagyunk rá, hogy új típusú támogatók, közpolitikai partnerek által kiírt hazai kiírású Uniós pályázaton is nyertünk, így több új partnerségbe tudtunk fogni. Ezek közül a legérdekesebbeket foglaljuk össze.

2023 tavaszán sikeresen pályáztunk a *Fővárosi Szociális Közalapítvány* támogatási kiírásán, mely által öt önkormányzati tulajdonú, leromlott állapotú bérlakás felújítását kezdtük meg. Ezáltal 2023 október és 2024 februárja között Elsőként Lakhatást szemléletben végzett tevékenységünket tudjuk bővíteni.

Az *Ökotárs Alapítvány* által koordinált Európai Uniós finanszírozású Közös Értékeink Programban benyújtott pályázatunkkal támogatást nyertünk a Lakhatást Most! Szociális Lakásügynökség fejlesztésére. Emellett a projektben kézikönyvet készítünk külső szereplők - elsősorban önkormányzatok - számára hasonló szociális lakásügynökségi kezdeményezések indításának módszertanáról.

A *Budapest Fővárosi Önkormányzat* vezetésével 2023 januárjában, konzorciumban nyújtottunk be támogatási kérést a Főváros tervezett szociális lakásügynökségi tevékenységének beindításához a European Urban Initiative kiírásra. A projekt megvalósítása 2024 márciusától 2027 augusztus végéig tart, mely során az Egyesület a saját tapasztalatai alapján támogatja a Fővárosi kezdeményezést a lakásügynökség működtetésének módszereivel kapcsolatban, valamint szociális és közösségi munka módszertanban, illetve műszaki és önkéntes koordinátor munkatársakkal is. A Főváros a projektben egy nem használt iskolaépületet alakít át lakóházzá és közösségi térré; ebben a projektelemben az ULE a részvételiségi és önkéntes tevékenységek koordinációjáért felel.

Az albérlet-támogatási programunkat az ENSZ és az *Európai Unió EPIM menekülteket segítő programja* teszi lehetővé. Emellett kisebb támogatási összeggel a *World Habitat* és a *United Way Magyarország* is támogatják komplex segítő tevékenységünket.

Az év során kisebb összegekkel támogatta a munkánkat a *World Habitat Innovation Fund* és a *Menhely Alapítvány*. Az előbbi elsősorban a kommunikációs és szemléletformáló tevékenységünket, az utóbbi a Kunyhóból Lakásba! programunkat segíti.

Kampányok

A kommunikációs és forrásteremtő munkánkat egyre inkább stratégiában, kampányokban tudtuk végezni. Kiemelkedő feladataink idén a következők voltak:

Tíz évesek lettünk!

Idén ünnepeltük az első ügyfeleink beköltözését, így az [ULE 10. születésnapját](#) is.

A születésnapi programsorozatunk során rendeztünk adománygyűjtő koncertet, jótékonyági aukciót és kiállítást, színházi előadást és egy [tanulmány is megjelent](#) az ULE első 10 évéről és tevékenységéről, melyet a születésnapunk utolsó eseményén mutattunk be.

Adománygyűjtő nagykövetek

A nagykövetes kampányaink forrásteremtést, láthatóságot hoznak, és segítik az ügyünk ismertségének növelését is. Idén augusztusban indítottuk el most először csapatként adománygyűjtő nagyköveteinket: az egy hónapos kampány során több mint hárommillió forint gyűlt össze.

World Habitat együttműködés

A World Habitat támogatásával indítottuk el még 2022 novemberében sorstárs segítő csoportunkat, melyben régebbi bérlőink nyújtanak segítséget az újabb beköltözőknek. Idén kaptunk forrást egy szemléletformáló kampány elindítására, melynek egyik részében újságírók számára készítettünk el egy kézikönyvet a szegénységről való kommunikáció témájában. A kampány másik részében a *Lakhatási Koalíció* részeként politikusok számára készítettünk a Periféria Központtal javaslatokat, melyeket könnyen beemelhetnek politikai programjukba, a lakhatási válság enyhítését célozva.

A World Habitat a kampányon belül 2022-ben alakította ki kelet-európai ország szervezetei részvételével új kampányát, majd idén szeptemberben jelent meg az *Ending homelessness in Central and Eastern Europe: making the shift to a housing-led system* című tanulmányuk, melynek megalkotásában az ULE is részt vett.

Lakásmenet

A 11. Lakásmenet október 15-én került megrendezésre, amelynek szervezését idén vette át az ULE A Város Mindenkié csoporttól.

A tavaszi önkormányzati választások közeledtével a Menet segítségével hangsúlyoztuk ki azt, hogy a megfizethető lakhatás biztosítása politikai döntés, és arra buzdítottuk a résztvevőket, hogy a választásoknál olyan jelöltre szavazzanak, aki a lakhatási kérdésekre hangsúlyt fektet programjában.

